

Krista Wedmanin saarna 7.10.2018 Keravan kirkossa

Ensimmäinen lukukappale - 4. Moos. 21: 4–9

Kiertääkseen Edomin maan israelilaiset lähtivät Horinvuoren luota Kaislamerelle vievää reittiä. Matkalla kansa kävi kärsimättömäksi ja alkoi puhua Jumalaa ja Moosesta vastaan: "Miksi te toitte meidät pois Egyptistä tänne autiomaahan kuolemaan? Täällä ei ole leipää eikä vettä. Aina vain tätä samaa kurjaa ruokaa!"

Silloin Herra lähetti kansan kimppuun myrkkykäärmeitä, ja niiden puremiin kuoli suuri joukko israelilaisia. Kansa tuli Mooseksen luo sanomaan: "Me teimme synnin, kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa, että hän ottaisi nämä käärmeet pois meitä ahdistamasta." Mooses rukoili kansan puolesta, ja Herra sanoi Moosekselle: "Tee käärmeen kuva ja pane se tangon päähän. Jokainen pureman saanut, joka katsoo siihen, jää eloon." Mooses teki pronssista käärmeen ja pani sen tangon päähän. Kun ne, joita käärmeet olivat pureet, katsoivat pronssikäärmettä, he jäivät eloon.

Toinen lukukappale - Kol. 1: 19–23

Jumala näki hyväksi
antaa kaiken täyteyden asua hänessä
sekä hänen välityksellään tehdä sovinnon
ja hänen ristinsä verellä vahvistaa rauhan
kaiken kanssa, mitä on maan päällä ja taivaissa.

Tekin olitte ennen Jumalasta vieraantuneita ja häntä kohtaan vihamielisiä, kun elitte pahojen tekojenne vallassa. Mutta nyt hän on tehnyt teidän kanssanne sovinnon, kun Kristus omassa ruumiissaan kärsi kuoleman asettaakseen teidät pyhinä, nuhteettomina ja moitteettomina Jumalan eteen. Teidän on vain pysyttävä lujina uskon perustalla, horjahtamatta pois siitä toivosta, jonka teidän kuulemanne evankeliumi antaa. Tämä evankeliumi on julistettu kaikille luoduille taivaan alla, ja minusta, Paavalista, on tullut sen palvelija.

Evankeliumi - Joh. 7: 40–52

Jeesuksen sanat kuultuaan jotkut väkijoukosta sanoivat: "Tämän täytyy olla se profeetta." Toiset sanoivat: "Hän on Messias." Mutta toiset epäilivät: "Ei kai Messias Galileasta tule! Kirjoituksissahan sanotaan, että Messias on Daavidin jälkeläinen ja tulee Betlehemistä, Daavidin

kotikaupungista.” Näin ihmiset alkoivat kiistellä hänestä. Muutamat halusivat ottaa hänet kiinni, mutta kukaan ei kuitenkaan käynyt häneen käsiksi.

Jeesusta pidättämään lähetetyt miehet palasivat ylipappien ja fariseusten luo, ja nämä kysyivät: ”Miksi ette tuoneet häntä?” Miehet vastasivat: ”Yksikään ihminen ei ikinä ole puhunut sillä tavoin kuin hän.” Silloin fariseukset sanoivat: ”Oletteko tekin antaneet eksyttää itsenne? Onko kukaan hallitusmies uskonut häneen? Tai yksikään fariseus? Tuo rahvas ei tiedä laista mitään - kirottuja kaikki!” Silloin Nikodemos, joka itse oli fariseus ja oli aiemmin käynyt tapaamassa Jeesusta, sanoi: ”Eihän meidän lakimme mukaan ketään voi tuomita, ennen kuin on kuultu häntä ja otettu selville, mitä hän on tehnyt.” Mutta toiset sanoivat hänelle: ”Taidat olla itsekin Galileasta. Tutki kirjoituksia, niin opit, ettei Galileasta tule profeetta.”

Seison lämpimässä auringon paisteessa pienen kappelin edessä. Sen takana avautuu laakso, jonka maisemat ovat niin kauniit, että katsellessa ihan huimaa. Oppaamme on juuri elävästi ja innoissaan kertonut, miten Pyhä Fransiskus on veljineen viettänyt messua juuri tuon pikkukappelin alttarin ääressä joskus 1220-luvulla, eli lähes 800 vuotta sitten.

Tämän vaatimattoman rakennuksen edessä sitä ei ole vaikea uskoa. On helpompaa kuvitella vaatimaton veli tänne, paikkaan, jota ei ole vuosisatojen aikana laajennettu, koristeltu, kullattu ja täytetty kaikenlaisella maallisella mammonalla, mistä hän nimenomaan tahtoi luopua ja päästä eroon.

Matkatoverini huokailee: hän on hämmennyksissään, kun ei tiedä mitä pitäisi ajatella miehestä, johon liitetään mitä uskomattomampia kertomuksia ja jota katoliset rukoilevat pyhimyksenään.

En itse osaa tehdä ihmetarinoista ongelmaa, arvelen, että ne heijastavat sitä kunnioitusta, jota aikalaiset ja seuraajansa tunsivat tuota fransiskaniveljestön perustajaa kohtaan.

Fransiskus syntyi vuonna 1181 (minä olen syntynyt tasan 800 vuotta myöhemmin) kangaskauppiaan perheeseen Assisin kaupungissa, Umbrian laaksossa, Italiassa. Hengellisen etsintänsä tuloksena hän kuitenkin luopui perintöoikeudestaan ja asemastaan porvariston jäsenenä, jätti Assisin ja asettui luostariin hoitamaan Gubbion seudun leprasairaita.

Kuultuaan Matteuksen evankeliumin kohdan, jossa Jeesus lähettää opetuslapsensa matkaan ilman rahaa, laukkaa tai ylimääräisiä vaatekappaleita Fransiskus vaihtoi vyönsä köydenpätkään ja ryhtyi elämään tämän ohjeen mukaisesti.

Hänen seuraansa liittyi pian muitakin, jotka halusivat elää samoin. He tekivät töitä, mutta eivät ansaitakseen rahaa, vaan kohdatakseen ihmisiä heidän omassa arjessaan ja auttaakseen heitä. Veljet eivät ottaneet lainkaan vastaan rahaa, ainoastaan ruokaa ja esimerkiksi vaatekappaleita silloin kun se oli välttämätöntä.

Veljet luopuivat paitsi rahasta ja omaisuudesta, myös hierarkiasta. He ajattelivat olevansa tasaveroisia keskenään sekä kaikkien ihmisten kanssa. Siksi heitä kutsuttiinkin veljiksi. He eivät myöskään pyrkineet olemaan moraalisesti esimerkillisiä kristittyjä tai laupeudentekijöitä, vaan ajattelivat tekevänsä vain sen, mitä kuuluukin tehdä, kuten Luukkaan evankeliumissa sanotaan. (Luuk.17:9-10)

Miten tämä kaikki koskettaa meitä, jotka istumme Keravan kirkossa, kaukana Italian auringosta, vuosisatojen päässä Assisin Fransiskuksesta? Viettämässä vanhusten viikon avajaismessua pyhäpäivänä, jonka aihe on usko ja epäusko?

Mitä on usko? Sen voisi vaikkapa määritellä näin: usko on luja luottamus Jumalaan, hänen huolenpitoonsa, jättäytymistä hänen varaansa niin elämässä kuin kuolemassakin.

Mitä on epäusko? Jumalan todellisuuden kieltämistä, väärää varmuutta, liiallista itseluottamusta omiin voimiin ja omiin kykyihin, omaan tietoon ja omaan olemassaoloon.

Epäusko EI ole epävarmuutta tai epäilyä, vaan lujaa ja vakaata torjumista, omien ajatusten vankkaa perustelemista, silmien sulkemista toisilta mahdollisuuksilta.

Usko VOI olla, ja usein onkin, horjuvaa, heikkoa, epäilevää, mutta mikä tärkeintä: tämän heikkouden ja avuttomuuden tunnistavaa ja tunnustavaa.

Pitkän elämän aikana ihminen ehtii kokea sekä hengellisesti että muussakin elämässä uskon ja epäuskon hetkiä. Ehkä nuorena tottuu luottamaan omaan voimaansa, ehkä meidät jopa opetetaankin pärjäämään omillamme. Helppoina aikoina ja myötäkäymisissä ei mikään haasta tätä käsitystä. Mutta aina on elämässä myös vaikeuksia ja vastoinkäymisiä, ja silloin joutuu myöntämään oman vähäisyytensä, voimattomuutensa, avuttomuutensa.

Ja ehkäpä, kun ikää kertyy, nuo tulevat vastaan myös arkisemmissä asioissa, joissa ei ennen juuri apua kaivannut. Avun pyytäminen ja toisen ihmisen varaan jääminen vaativatkin yllättävän paljon rohkeutta, nöyryyttä myös ja nöyryytymistä sen edessä, että minäkin saan olla heikko, voimaton ja avun

tarpeessa. Ja toivottavasti lopulta tulee oivallus, ettei avun tarvitseminen tee kenestäkään meistä toisia huonompaa ihmistä.

Melkeinpä päinvastoin, jo 800 vuotta sitten Fransiskus veljineen totesi, että toisen ihmisen rinnalle asettumalla, auttamalla ja ottamalla apua vastaan, avautuu ihmisten välille todellinen yhteys. Meidät on luotu olemaan ihmisenä ihmiselle, vaikka se tämän maailman melskeessä, markkinatalouden, menestyksen ja pärjäämisen ilmapiirissä usein unohtuu.

Pienen kappelin edessä seisoessani, eilen illalla tätä saarnaa kirjoittaessani, tässä nyt puhuessani yhä uudelleen ihmettelen sitä, miten tuo nuori, hyvässä asemassa ollut mies, luotti niin paljon, että luopui kaikesta tutusta ja turvallisesta, jätti entisen elämänsä ja aloitti uuden elämän Jumalan köyhänä toisia ihmisiä palvellen.

Ihmettelen sitä, miten vahvasti hän eli uskoaan todeksi, ei vain puhunut ja opettanut, vaan toteutti sitä, mistä puhui. Hän ei tehnyt itsestään tai uskostaan numeroa, ei kääntänyt katsetta itseensä vaan Jumalaan. Hän oli niin köyhä kuin tässä maailmassa voi olla, mutta samalla niin rikas kuin tässä maailmassa vain voi olla.

Hän oli kiitollinen kaikesta meitä ympäröivästä, Jumalan luomasta maailmasta, jossa ihmiset, eläimet, kasvit, maa, ilma, tuli, vesi, avaruus ja aurinko ovat kaikki tasaveroisia keskenään. Kaikki maailmassa todisti hänelle Jumalan rakkaudesta ja hän ylisti sitä yhdessä kaiken luodun kanssa.

Fransiskus jätti itsensä ja koko elämänsä Jumalan käsiin.

Rohkenisimpa tehdä samoin.